

# STEFFLER ISTVÁN LAUDÁCIÓJA

## LAUDATION FOR ISTVÁN STEFFLER

SZERZŐ/BY:

PÁSZTOR ERIKA KATALINA

Ki viszi át...?

Az Év Tájépítésze díj értelmezésében azt jelenti, hogy a zsűri a díjra jelöltek közül kiemeli egy tervezőt, akinek munkáiról úgy véli, hogy leginkább pozitív hatással vannak egy közösség életére. Legismertebb példaként itt van előttünk a Time magazin Év Embere díja, amit 1927 óta adnak azoknak az embereknek, akik szerintük a legnagyobb hatással vannak a világtörténelem alakulására. A zsűrinek most tehát mérlegelnie kell, hogy a 21. század első évtizedének Magyarországon ki az a tájépítész tervező – és ne feledjük munkatársait, csapatát sem –, aki ma a legnagyobb hatást gyakorolja a nagyközönségre és ezzel közvetve, visszafelé ható erőként a szakma történetére, fejlődésére, lehetőségeinek bővülésére is.

A tervezéssel foglalkozók körében a siker – a munkák megvalósulása – ma csak kis részben múlik azon, hogy egy-egy tervezőnek hány zseniális ötlete van. A siker kulcsa, hogy mennyire van szinkronban saját korával, azokkal a láthatatlan, taníthatatlan és csak tapasztalati úton felismerhető korlátokkal, saját környezetének rejtett erővonaláival, afféle szocio-kulturális trajektóriáival, amelyek munkáját, lehetőségeit keretezik. Sok áll vagy bukik azon, hogy tud-e együttműködni velük, hogyan viseli a kudarcot, meddig küzd és mikor enged, mit áldoz be, mennyi fizikai, illetve gyakorlati tapasztalata van, milyen gyorsan számol fejben, hogyan érvel és milyen csapatot

Who takes it over...?

The award of the “Landscape Architect of the Year” can be interpreted such that the board of referees selects a designer from the nominees, whose work according to their opinion has the most positive effect on the life of a community.

A similar example of this prize is the well-known “Man of the year” award by the Time magazine, which has been awarded since 1972, and it is given to those individuals, who – according to the editors of the magazine – had the most significant impact on the human history in that particular year.

In our present situation, the referee board has to decide who was the most prominent landscape architect or group of architects in the first decade of the 21st century in Hungary who has had the largest impact on the public community, with indirect and retrospective effect on the entire profession on its history, and on its development and the expansion of its potentials. This may sound odd, but the real success of the designers depends not exclusively on the original ideas, but mostly on the harmonizing ability with the current era and complex environment, including socio-cultural aspects. These trajectories and professional limits are very difficult to teach in schools, it can be learnt only by experience.

A lot of the success depends on physical and practical experience and it may well depend on how a designer or

tud maga köré építeni. Ha valaki ezekben mind kiváló, akkor esélyt kap az alkotásra. A tervezés nagy része kommunikáció és taktika, mert a tét a megvalósult projekt minősége egy olyan környezetben, amelyben elenyésző minoritásban vannak azok, akiket a minőség tényleg érdekel. S ez a legnagyobb akadály, amit át kell tudni lépni. Az igény a minőségre nem kívülről jön, hanem belülről fakad, a tervezői ambíciókból, valami leküzdhetetlen vágyból, hogy az ember csináljon valami jót és szépet. Elég faramuci helyzet ez, ha belegondolunk. Az alkotók úgy húzzák maguk után a kontextust, mint Repin hajóvontatói azt a bizonyos böhöm nagy teherhajót a Volgán.

Különösen igaz ez város és táj viszonyára, amelyben a városi táj legfontosabb alakítói az infrastruktúra kivitelezői. A városi táj tulajdonképpen nem létező fogalom a mi világunkban. A házak között csak közlekedést, utakat, közműveket kell tervezni. Na jó, néha vannak értelmetlenül túllihegett dolgok, mint terek, teresedések, azokat le kell burkolni, el kell vezetni a vizet, ki kell tenni néhány padot meg lámpát, le kell kövezni, aztán jól van. A **techno-bürokrácia** (meg a tűzoltó- és jogászhadserg) nagyjából ennyit tud a város házak közötti utcáiról és tereiről, amihez adjuk még hozzá az életünket átszövő, végtelenbe burjánzó nepotizmust, korrupciót, a közpénzpumpák minden képzeletet felülmúló, megfoghatatlan burjánzását. Ez az a városi táj, amiben egyszer csak

felbukkan egy alien, a Tájépítész. Nincsenek illúzióim, ma még valószínűleg nem azért jut eszébe egy potentátnak, hogy létezik szabadtértervezés, mert kiáll amellett, hogy egy városban az életminőséget nagyrészt a minőségi közterek és parkok határozzák meg. Ámbár ne legyek rabja az előítéleteimnek.

A tengernyi jogos kritika mellett a válság előtti ingatlanfejlesztési bumm egyik fontos hozadéka a tájépítészet, hiszen olyan privát kertek, átriumok, terek jöttek létre, amelyek mintaként szolgáltak mind a döntéshozók, mind a nagyközönség számára, s amelyek elévülhetetlenül sokat tettek azért, hogy amikor ma és holnap városi tájról gondolkozunk, akkor egy kicsit más képek jelenjenek meg egy átlag döntéshozó és városlakó lelki szeméi előtt. A Kopaszi gát, a Művészetek Palotája, vagy a Center Point irodaház a **tájépítészetben a status quo drámai változását jelentik**, mind a mai napig. Általuk a poszt-szocialista városkép alapvetően megváltozott, a megszeliidített és urbanizált természet részévé vált a városi tájról való gondolkodásnak, és ma már szimplán rondának találunk egy olyan közteret, amelyben nem fedezzük föl a tudatos szabadtértervezés nyomait. Ezek a tájépítészeti projektek pont olyan hatással voltak a városra, mint Csipkerózsikára a királyfi csókja. S ez a királyfi a miénk, itt van közöttünk, **Steffler István** tájépítész tervező személyében. Bár szűkös esztendőkre és nehéz körülményekre, de egy hosszú álom után most ébredünk. Ma



architect can cooperate with his or her environment how he or she can tolerate drawbacks and resistance, because he needs to know when to fight or when to give up, has to know how much is to be sacrificed and on the whole team which he organizes around himself.

When one is excellent in all of these aspects including fast decision making and mental calculation he or she can have a chance for creation. The major part of design process is the communication and tactics, because the goal is the quality of an implementation in a given environment with only a few people who really care about professional quality. And this is the largest obstacle that has to be passed. The demand for a good quality work does not come from outside, but from the inner self, it is the personal ambition of the designer, the insurmountable desire to do something good and nice.

It is indeed a funny situation. The artists or designers struggle to drag the context similarly to hauling people of a Russian painter called Repin who move an enormous freighter on the river Volga.

This situation is also valid for the relationship between city and landscape, where the urban landscape is mainly determined by the constructors and builders of infrastructure. There is no such thing as a pure townscape or cityscape, which would be the urban equivalent of landscape. The inhabitants of a city live in big housing complexes and there should be adequate roads and other

utilities between the housing estates. Of course, there are some fancy areas, like squares, widening spaces, which need to be paved, drained, furnished with some benches, street lights, covered with stone and than all should be well.

The **techno-bureaucrats** (such as government officials, Fire department, army of lawyers etc.) know only this much about the streets and public squares and to make the picture complex, one might add corruption, intangible proliferation of unfathomable pumps of public funds together with penetrating and ever expanding nepotism.

In this theater, suddenly appears an alien, a Landscape Architect. I have no illusions, it is unlikely today, that a prominent person would explicitly vote for a good quality open space design, or he would be convinced that the quality of urban life depends on the quality of public spaces and parks. However, I do not want to become a prejudist..

Besides the massive criticism, one can say that the landscape architecture benefited from the era of economic prosperity prior to the global recession during which new private gardens, atrium yards, and other open and public spaces were created, which serve as a new urban landscape models for the decision makers and for the general public. Several public parks were created that serve as new benchmarks of landscape architecture in Budapest, the so called "Kopaszi" dike development, the MUPA project (Palace of Arts, Budapest) or the Center Point office

buildings all have generated a dramatic impact on landscape architecture.

These new developments have fundamentally changed the post-socialist urban landscape to a more tame and urbanized phenomenon. Moreover, they have transformed the public opinion about beauty of an open space, since a public space lacking signs of intentional landscape designer tools is no longer considered a nice or a harmonious place.

Mr. István Steffler has succeeded in reestablishing the concept of cityscape, in which one could detect the expectations of the new business environment by creating an artistic environment with a natural look that can be understood by everybody.

Well, one might say that it was an easy job, since there was enough financial support for these projects.

However, anybody who has ever designed anything for a large company, would know it is not an easy task to do, in fact it is quite the opposite. The limits and requirements are very rigid, do not tolerate any deviation. There is not much room for an artist to maneuver.

However, István Steffler could efficiently work within these boundaries and could create valuable art that has brought landscape architecture in a better and publicly recognized position in a few years, what even us ordinary people could observe that there exists such a profession which is called landscape architecture.

It is the first time that "The Landscape Architect of the Year" is being



már egyre többen figyelünk városunk, vagyis otthonunk szabadtereire, és ez a figyelem innentől kezdve visszavonhatatlanul nőni fog, mert egyre többen szeretnénk kevesebb mocskot termelő közlekedést, tiszta vizet, levegőt, élelmiszert és földet közvetlen városi környezetünkben.

Steffler Istvánnak sikerült a városi táj fogalmát új alapokra helyeznie azzal, hogy egyszerre érzett rá egy feltörekvő üzleti közeg elvárásaira és a tervezett természeti tájban rejlő, mindenki számára érthető költészetre. Hallom a sutogó kórust, hogy persze, persze, volt pénz... De aki tervezett már bármit is nagy cégeknek, tudja, hogy ez egyáltalán nem könnyű műfaj, sőt. A korlátok határozottak és feszesek, ellentmondást nem tűrnek. Nem az alkotói szabadság terepe ez. Viszont Steffler István ezeken a korlátokon belül is képes volt olyat alkotni, amelyek pár év alatt az egész tájépítés szakmát sokkal jobb pozícióba hozták, és mi oktondi külső szemlélők észrevettük, hogy - egyáltalán - van ilyen szakma!

Most először kerül átadásra az Év Tájépítésze díj. Az első ilyen díj mindenképpen egy olyan tervezőt illet, akinek munkássága a legnagyobb hatással volt arra, hogy ma ezt a díjat átadhassuk. A zsűrinek nagyon nincs könnyű dolga, mert ezt mindegyik kiváló jelöltről elmondhatjuk. Ezzel együtt Steffler Istvánt azért emelném ki, mert volt annyira szerencsés fickó, hogy **nagy és jelentős munkák** hulljanak az ölébe, és volt annyira sokféle kimagasló

kvalitással rendelkező tervező, aki ezt a szerencsét mérnöki alapossággal, minőségre irányuló tervezői ambíciókkal, lelkiismerettel és nem utolsósorban művészi érzékenységgel toldotta meg. **Ezekkel a nagy és megkerülhetetlen munkákkal, kidolgozottságukkal, professzionalizmusukkal, finoman adagolt újdonságukkal lépett át a tájépítészet, mint szakma a döntéshozók és a városiak számára a láthatósági küszöbön.** Azon csodálkozom, hogy amikor István megkapta ezeket a munkákat, nem nyomta agyon a felelősség. Mert biztosan érezte, hogy mekkora felelősség van rajta, hogy minden akadály, nehézség és súly ellenére átvigye szerelmét, a tájépítészetet a „túlsó partra”. Hagy idézzem itt teljes hosszában Nagy László ötvenöt éve született versét:

*Létem ha végleg lemerült,  
ki imád tücsök-hegedűt?  
Lángot ki lehel deres ágra?  
Ki feszül föl a szivárványra?  
Lágy hantú mezővé a szikla-  
csípőket ki öleli sírva?  
Ki becéz falban megeredt  
hajakat, verőereket?  
S dúlt hiteknek kicsoda állít  
káromkodásból katedrális?*

*Létem ha végleg lemerült,  
ki rettent a keselyűt!  
S ki viszi át fogában tartva  
a Szerelmet a túlsó partra?*

Steffler Istvánnak ez maradéktalanul sikerült. ●

awarded. The first of such distinction should be given to a designer, whose work had the greatest impact on the very cause of this award.

The referee board has not an easy task, because all the nominees would deserve the award.

I would like to bring your attention to Mr. István Steffler, not only because he was a lucky fellow to have these significant appointments but because he is a very capable designer with various skills, who could use this talent with engineering precision, quality oriented design ambitions, with honesty and artistic sensitivity by which he completed these projects.

As a result of significant and remarkable projects realized by Mr. István Steffler – including novelties, professional quality design and small details the profession of landscape architecture has become a clearly visible art for both the decision-makers the for the city dwellers.

I was surprised that responsibilities of these massive projects have not stressed him out and he did not become exhausted.

He must have felt the enormous responsibility which probably helped and motivated him to pass all barriers and obstacles, and he could successfully carry over his love the landscape architecture, to the “other side”.

Let me now cite a poem written by Mr. László Nagy 55 years ago in its full length:

*When my life has sunk beneath me  
who will admire the cricket's cadenza?  
Who will kindle the frosty bough?  
Who will hang crucified from a rainbow?  
Who will transform hips that are rocks  
into a flowering field among hillocks?  
Who will stroke the hairs in stones,  
the pebbles' blood, the wall's veins?  
Who will build an immense cathedral  
where tongues cursed and faith fell?*

*When my life has sunk for good  
who will battle that deadly bird?  
Whose mouth will be strong enough to  
bear  
foundering Love to the farther shore?*

*(translated by Tony Connor  
and George Gömöri)*

Mr. István Steffler could make it perfectly. ◉